

268. Onderzoek-onderwijs verbindingen in het hbo: Gedragsintenties van docent-/onderzoekers en managers

Sanne Daas

Didi Griffioen

Hogeschool van Amsterdam, Amsterdam, Nederland

Divisie: Hoger Onderwijs

Werkvorm: Paperpresentatie (30 min.)

Trefwoorden: Verbinding onderzoek en onderwijs, Strategie implementatie, Gedrag, Hoger onderwijs

Korte samenvatting

Om te kunnen functioneren in de huidige kennismaatschappij worden kritische en onderzoekende vaardigheden belangrijk geacht voor toekomstige professionals (De Boer, 2017). Hogescholen spelen een belangrijke rol in het opleiden van deze professionals en hebben mede daarom de wettelijke taak gekregen om onderzoek te doen en dit te integreren in het onderwijs (Griffioen & De Jong, 2015). Hoe dragen docenten, onderzoekers, onderzoek- en onderwijsmanagers in de dagelijkse praktijk bij aan het samenbrengen van onderzoek en onderwijs? Om deze vraag te beantwoorden werden $N=61$ interviews afgenomen met deze actoren binnen drie Nederlandse hogescholen. De resultaten laten zien dat de gedragsintenties die de respondenten bespreken verdeeld kunnen worden in drie categorieën: integratie van onderzoek in onderwijs; integratie van onderwijs in onderzoek; en het samenkomen van onderzoek en onderwijs. In de drie categorieën kan zowel 'direct gedrag' als 'ondersteunend gedrag' onderscheiden worden. Opvallend is dat de focus binnen de gedragsintenties ligt op het integreren van *iets* van onderzoek in het onderwijs, en in mindere mate van *iets* van onderwijs in het onderzoek. De implicaties van de resultaten en de opzet van het vervolgonderzoek worden bediscussieerd met het publiek tijdens het congres.

Lopende tekst

Inleiding en theoretisch kader

Eerder onderzoek wijst uit dat hogescholen verschillende strategieën hebben geformuleerd in hun beleidsdocumenten om onderzoek en onderwijs te verbinden (Daas, Day, & Griffioen, in review). Echter, volgens Mintzberg (1990) bestaat er vaak een kloof tussen het formuleren en het uitvoeren van een organisatiestrategie. Eerder onderzoek onder academici laat zien dat het verbinden van onderzoek en onderwijs in de praktijk niet eenvoudig is en dat het veranderingen in het beleid en de structuur van hogeronderwijsorganisaties vraagt (Brew, 2006). Ook vereist het veranderingen in het gedrag van medewerkers die onderzoek en onderwijs op de werkvloer moeten samenbrengen – zoals docenten, onderzoekers, opleidingsmanagers en lectoren (Visser-Wijnveen, 2009; Van der Rijst, 2009). Tot op heden richt onderzoek in dit veld zich echter vooral op individuen, terwijl nog weinig bekend is over hoe medewerkers organisatiebreed bijdragen aan het samenbrengen van onderzoek

en onderwijs. Dit onderzoek richt zich op het vullen van deze lacune in de context van Nederlandse hogescholen en beantwoordt de volgende vraag: 'Wat zijn de gedragsintenties van docenten, onderzoekers, onderzoek- en onderwijsmanagers in het samenbrengen van onderzoek en onderwijs?'

Methode

Voor dit onderzoek zijn in totaal $N=61$ semigestructureerde interviews afgenomen met docenten, onderzoekers, onderzoek- en onderwijsmanagers binnen drie Nederlandse hogescholen. Via grounded coding (Charmaz, 2006) is een codeerschema opgesteld om de gedragsintenties in het samenbrengen van onderzoek en onderwijs in kaart te brengen. De interviews zijn gecodeerd in Atlas.ti9 door twee onderzoekers.

Resultaten

De resultaten laten zien dat de gedragsintenties die de respondenten bespreken verdeeld kunnen worden in drie categorieën (zie tabel 1): integratie van onderzoek in onderwijs; integratie van onderwijs in onderzoek; en het samenkomen van onderzoek en onderwijs. Binnen de drie categorieën kan zowel 'direct gedrag', als gedrag gericht op het creëren van randvoorwaarden van het gedrag van anderen (zgn. 'ondersteunend gedrag') onderscheiden worden. Het gedrag richt zich vooral op de participatie van studenten/docenten in onderzoek (zie 2a in tabel), op de integratie van onderzoeksresultaten in curricula door docent-/onderzoekers en het delen ervan met docenten door lectoraten (1b), en op de participatie van onderzoekers/lectoren in onderwijs (1a). Opvallend is dat de focus binnen de gedragsintenties ligt op het integreren van *iets* van onderzoek in het onderwijs, en in mindere mate van *iets* van onderwijs in het onderzoek.

Discussie

De focus op hoe onderwijs kan profiteren van onderzoek is terug te zien in de literatuur (Brew, 2006; Visser-Wijnveen, 2013) en roept vanuit een strategisch perspectief vragen op over de meerwaarde van onderzoek-onderwijsverbindingen voor zowel het onderzoek als het onderwijs. Mogelijk zijn actoren minder bereid langdurig bij te dragen aan onderzoek-onderwijsverbindingen als zij hiervan voor hun eigen werkzaamheden weinig meerwaarde ervaren. De implicaties van de resultaten en de opzet van het vervolgonderzoek worden bediscussieerd met het publiek tijdens het congres.

De resultaten van dit onderzoek bieden een referentiekader voor medewerkers binnen hogescholen om zelf richting te geven aan onderzoek-onderwijsverbindingen, en geven inzicht in de status van onderzoek-onderwijsverbindingen in hogescholen. Tevens biedt dit onderzoek een eerste empirisch inzicht in hoe dit soort verbindingen in de breedte van hogeronderwijsorganisaties voorkomen.

Kans op Balans

De resultaten van dit onderzoek laten zien dat gedrag van betrokkenen zich meer richt op het integreren van kennis/informatie en participanten vanuit het onderzoek in het onderwijs, dan andersom. Dit roept de vraag op of onderzoeksprocessen en actoren binnen hogescholen net zoveel uit de verbinding tussen onderzoek en onderwijs halen, als onderwijsprocessen en actoren, en of een potentiële onbalans hiertussen strategisch problematisch kan zijn. Het vervolgonderzoek binnen dit

project richt zich op de randvoorwaarden voor gedrag in het samenbrengen van onderzoek en onderwijs.

Referenties

Daas, S.R., Day, I.N.Z, & Griffioen, D.M.E. (in review). Mutual Enhancement or One-Way Street The Intended Synergy between Research and Education of Dutch Universities of Applied Sciences.

De Boer, H. (2017). Strengthening Research at the Dutch 'Hogescholen', in H. de Boer, J. File, J. Huisman, M. Seeber, M. Vukasovic, and D. F. Westerheijden, Policy analysis of structural reforms in higher education: processes and outcomes. Springer: Cham, Switzerland.

Griffioen, D. M. E., & de Jong, U. (2015). Mapping Dutch Higher Education Lecturers' Discourse on Research at Times of Academic Drift. *Scottish Journal of Arts, Social Sciences and Scientific Studies*, 26(1), 81–94.

Mintzberg, H. (1990). The design school: Reconsidering the basic premises of strategic management. *Strategic Management Journal*, 11(3), 171–195. <https://doi.org/10.1002/smj.4250110302>

Van der Rijst, R.M. (2009). *Verwevenheid van onderzoek en onderwijs aan de Universiteit Leiden: Ontwerpprincipes voor curricula*. 191.

Visser-Wijnveen, G. J. (2013). Waarom onderzoek en onderwijs integreren? [Why integrate research and teaching?], in D. M. E. Griffioen, G. J. Visser-Wijnveen, & J. Willems (Eds.), *Integratie van onderzoek in het onderwijs: effectieve inbedding van onderzoek in curricula* [The integration of research in education: effective integration of research in curricula] (pp. 60-73). Noordhoff B.V.

Visser-Wijnveen, G. J. (2009). *The research-teaching nexus in the humanities: Variations among academics*. Leiden University.

Tabel 1: Gedragsintenties in het samenbrengen van onderzoek en onderwijs kunnen verdeeld worden in 3 categorieën en kennen verschillende subthema's

Groep	Subthema's
1. Integratie van onderzoek in onderwijs	1a. Participeren lectoren/onderzoekers in onderwijs; 1b. Integreren onderzoeksresultaten in curriculum/delen met docenten; 1c. Overbrengen onderzoekscompetenties op studenten/docenten.
2. Integratie van onderwijs in onderzoek	2a. Participeren studenten/docenten in onderzoek; 2b. Afstemmen onderzoek op onderwijs/onderzoek doen naar onderwijs; 2c. Overbrengen onderwijscompetentie op lectoren/onderzoekers.
3. Samenkomen van onderzoek en onderwijs	3a. Samenkomen in vergaderingen; 3b. Samenkomen in samenwerkingen; 3c. Samenkomen in rollen.

Tabel 1: Gedragsintenties in het samenbrengen van onderzoek en onderwijs kunnen verdeeld worden in 3 categorieën en kennen verschillende subthema's